

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ
ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

«Бекітемін»

Тарих және құқық факультетінің деканы

Кенжебаев Ғ.К.

2024ж.

«8D02201-Философия» білім беру бағдарламасы бойынша түсу
емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ

«8D02201-Философия» ББ бойынша түсу емтиханының бағдарламасы
Саясаттану және әлеуметтік-философиялық пәндер кафедрасының
отырысында талқыланды, хаттама № 8, «14» наурыз 2024 жылы,

Саясаттану және
әлеуметтік-философиялық пәндер
кафедрасының меңгерушісі

Симтиков Ж.К.

Бағдарламаны Тарих және құқық факультетінің Кеңесі ұсынған, №8
хаттама, 24 сәуір 2024 жылы

Алматы, 2024

Бағдарлама «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына (бұдан әрі – үлгілік қағидалар) сәйкес жасалды.

Бағдарлама философия бойынша PhD докторантурасына түсу үшін емтиханға дайындалуға арналған және ол философия ғылымы негіздерінің магистрлік бағдарламасы көлемінде философия курсымен ізденушілерге таныс болуы ескерілген.

Сұрақтар «Философия» курсы бойынша типтік бағдарлама негізінде құрылған және философия және оның магистратура бөлімдері бойынша пән мазмұнына сәйкес келеді.

Сұрақтар бағдарлама бөлімдері бойынша жіктелген. Сынақ емтиханы философияның теориялық негіздемесі, генезисінің және негізгі бағыттары туралы білімді, диалектиканың, онтологияның, гносеологияның, адам және қоғам мәселесін жайлы білімді тексеруге арналған.

Осы бағдарлама мен сұрақтардың негізінде теория бойынша (философия пәні, адам және қоғам мәселесі, сонымен қатар таным мен таным онтология теориясы) және философия тарихы, соның ішінде отандық философия тарихы бойынша екі сұрағы бар емтихан билеттері құрылады.

Бағдарлама мазмұны

Тақырып 1. Философия пәні

Философия, оның пәні мен тағайындалуы. Философияның функциялары: эвристикалық, гносеологиялық, аксиологиялық, герменевтикалық, әдіснамалық, т.б.

Философия генезисі, оның мәдени-тарихи алғышарттары. Философия танымының негіздемесі мен құрылымы. Философияның негізгі әдістері. Канттың, Делездың, т.б. философияға берілген анықтамалары.

Дүниеге көзқарастың ұғымы. Философия дүниеге көзқарас ретінде. Миф, дін, философия.

Тақырып 2. Философия тарихы

Ежелгі Шығыс философиясы. Ежелгі Үндістан мен Ежелгі Қытайдың философиялық мектептері. Антикалық философия: негізгі мектептер және олардың сипаттамасы. Антикалық философия тарихының кезеңделуі. Платон философиясы және оның мемлекет туралы зерттеулері. Аристотель философиясы: онтология, логика және таным теориясы. Аристотель этикасы. Аристотельдің формальдық логикасы. Ғылымдардың классификациясы. Эллинистикалық философия.

Тақырып 3. Таным теориясы

Таным философиясының пәні. Танымның субъект мен объект мәселесі. Білім формаларының көптүрлілігі. Ғылыми білім, ғылыми емес білім. Квазиғылым

Танымдағы сезімдік пен рационалдың байланысы. Танымның эмпирикалық және теориялық деңгейлері және олардың өзара қарым-қатынасы. Философиядағы ақиқат мәселесі. Ақиқат критерийлері. Абсолюттік және салыстырмалы ақиқат. Шындық және адасу. Практика ақиқаттың критериясы. Диалектика теория мен әдіс негізінде. Софистика, эклектика және метафизика диалектика альтернативтері ретінде.

Тақырып 4. Адам және қоғам

Қоғам – әлеуметтік философиялық пәні ретінде. Материалдық және рухани өндірістер, тарихи процесстерде олардың өзара байланысы. Қоғамның функциялары және дамуы. Тарих әлеуметтік өмірдің шынайылығы ретінде. Тарих философия. Қоғамның құрылымы. Маркстік (класстық) қоғамдық бөлу және стратификация теориясы. Әлеуметтік мобильділіктің түсінігі. Антропосоциогинез – еңбек, сана, ұжымдық адамның ұрпаққа бермеу ретінде. Қоғам және табиғат. Биосфера және ноосфера түсініктері.

Экологияның мәселесі: олардың себебі мен шешу жолдары.

Тақырып 5. Құндылық мәселесі және олардың философиялық иерархиясы.

Құндылық бағдардың әлеуметтік және тұлғалық негіздері. Адамның болмыстық мәні. Өмір мәселесі, өлім және адамның мәңгі өмір сүру философиясы. Заманауи мәселелердің глобалдылығы және олардың философиядағы мән. Шығыс – Батыс мәдени дихотомия жүйесіндегі адам. Мәдениет және өркениет мәселелері. Мәдениет адамның әлемі ретінде, оларды өзіндік анықтау мен өзіндік дамыту тәсілдері. Мәдениеттің бірлік және әртүрлілік мәселесі. Мәдениет диалогы: Шығыс - Батыс – Қазақстан. і

Тақырып 6. Қазақ философиясы.

Қазақ философиясының дамуы және қалыптасу кезеңдері және негіздері. XV – XVIII ғ.ғ. – қазақ ақын жырауларының көзқарастары. Әл-Фараби философиясы және оның әлеуметтік философиялық көзқарасы. Абайдың негізгі этикалық ұстамы «Адам бол». Абай: «Қара сөздер»

Ш. Құдайбердиевтің философиясы. Ш. Уәлихановтың философиялық және әлеуметтік саяси көзқарасы. Ы. Алтынсариннің өркендеушілік көзқарасы. С. Торайғыров және оның қазақ философиясының дамуына қосқан үлесі. XIX ғ. аяғы мен XXғ. басындағы қарастырылған Қазақ қоғамдық ойлардың негізгі ағымдары. Либералдық – өркендеудегі Еуропаға бағдарлану (Буржуазиялық - ұлттық) - А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Ж. Аймауытов, А. Бөкейқанов; дәстүрлі – ұлттық Шығыс мұсылмандарының халықтық, діни және әлеуметтік құндылықтарына бағдарлану.

Ұсынылған әдебиеттер

1. Лебедев С. А. Философия науки. Учебник для магистров.-3-е изд.- М.: Юрайт, 2015.
2. Мареев С.Н. Классическая философия и «философия науки». М., 2012.
3. Степин В.С. Философия науки. М, 2011.
4. Марков Б.В. «Философия». Учебник для вузов. – М.: Издательский дом «Питер», 2016. – 464 с.
5. Миронов В.В. «Философия». Учебник. – М.: Проспект, 2016. – 289 с.
6. Мырзалы С. Учебник «Философия» Алматы, «Бастау» 2014
7. Антология античной философии. – М., 2001
8. Рассел Б. История западной философии. Т. 1. – М., 1993
9. Реале Д., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. – СПб, 1994
10. Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М., 2001
11. Кабаева Ж.Ә. Батыс –Қазақстан- Шығыс: таным және мәдениет. –Алматы: Лира, 2017.
12. Философский словарь/ Автор – составитель Подоприга. – 2 – е изд. Ростов-на-Дону. 2013.
13. Философия в вопросах и ответах: Учебное пособие. – М., 2010
14. Новая философская энциклопедия. В 4-х томах/ под ред. В.С. Степина. М., 2000-2001
15. Философия науки: терминологический словарь/ Лебедев С.А. – М., 2011.

Докторантураға түсуге арналған бағалау жүйесінің 100 балдық шкаласы:

Докторантураға түсу емтихан блоктары	Балл
ЖЖОКБҰ-ның емтихан комиссиясы өткізетін оқуға түсушімен сұхбаттасу	30
Эссе	20
Білім беру бағдарламасы тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтары	50
Барлығы	100

* Қосымша ақпарат Ұлттық тестілеу орталығы сайтында <https://testcenter.kz/doktorantura-a-t-sushilerge/>